

Vojna v Južni Afriki.

V nekaterih dneh poteče rok, katerega je stavil Kitchener Burom, ali vsi najodličnejši voditelji Burov so sporočili, da se bodo borili dalje. Vsak dan se vrše boji, in vse pretiravanje Kitchenerja in vsa njegova tajenja ne pomagajo nič, da se širi po Angliji vedno bolj zavest, da vojne še dolgo ne bo konec in da se izvrši bržčas za Anglijo neugodno. Nedavno so spustili Buri rov blizu Johannesburga in zopet nek vlak v zrak. In celo angleški prostovoljci dezertujejo, nekateri pa prestopajo na stran Burov. Kitchener trdi, da so imeli Buri spočetka julija le še 13500 mož, a da jih je zdaj že mnogo manj. V istini pa nadomeščajo Buri vse izgube z Afrikanderji. Kitchener mora poslati v septembru 70000 mož domov, ker bi vročine v Afriki ne mogli prenašati več. Bolnišnice so prenapolnjene. Nove čete pa so večinoma nerabne. Kitchener se je pritožil, da je med novimi četami večina nerabna. Tu so bolniki na srcu, napol gluhi in slepi, pohabljeni itd. Večina sploh ne zna niti streljati.

Dne 24. p. m. so Buri zgrabili blizu Rovikopja angleški tren, ki je došel iz Kimberleya. Kitchener je več ustašev obsodil k smrti. Zdi se, da se sedaj Angleži obupno boré za uspeh, ki naj bi odločil usodo, nato pa rabijo skrajna, najnižja sredstva. Ali vse jim ne bo pomagalo nič. Dve hudi zimi so se držali Buri; sedaj se bodo držali še lažje, ko se vračata pomlad in poletje. Angleži pa gorkega podnebja v južni Afriki ne morejo prenašati.

Rusija se pripravlja na vojno.

Iz Lvova javljajo, da je došlo iz Odese poročilo, da se zbirajo velike čete Rusov ob reki Prutu. Vedno dobajajo novi polki in baje se zbere na rumunski meji 180000 ruskih vojakov. Razen tega se ob Dobruvi z največjo naglico popravljajo ruske trdnjave. To vse kaže, da hoče biti Rusija pripravljena na vse

Mežnar, župnik in tat.

Pred nekaterimi leti sta živela dva mlada, jako vitava ter neustrašljiva tatova. Nekega večera se domenita, da gresta jeden po tele, in drugi po orehe, ter se bosta v mrtvašnici snidla. Tisto noč se pripetita, da gre mežnar pozno v noč mimo tistega popopališča. Ko pride blizu mrtvašnice, pozove svojega kužeka, ki je preganjal mačko, katera je čakala na svoj plen. Pes se je predaleč oddaljil od svojega gospodarja, da bi slišal njegov klic; zatoraj začne mežnar žvižgati in ga klicati: „Prebiraž — Prebiraž — Prebiraž!“ — Tat v mrtvašnici, ki je došel orehe, misli, da se njegov tovariš šali z njim, se odzove: „Ne prebiram, od kraja jem!“ Mežnarju se dozdeva, da sliši glas, pozove še glasneje svojega „Prebiraža“, ker so se mu začeli lasje ježiti na glavi. Tat je namreč jeden izmed junakov, kateremu se pri vsakem najmanjšem šumu hlače tresejo. Ko je tat zopet slišal glasneje klicati: „Prebiraž!“, se tudi on odzove: „Ne, od kraja jem!“ To je bilo že preveč za mežnarja, požene se v bég, da prisopiha ves zasopel

eventualnosti, ki se moreje izkuhati na Balkanu. Na Ruskem se baje za gotovo pričakuje, da vstaje v Macedoniji v bodočem letu ne bo možno zadržati.

Razne stvari.

Ali je res prepovedano brati Štajerca? Iz različnih krajev na Spodnjem Štajerskem došla so nam sporočila, da naši gospodje duhovniki iz prižnice pridigajo zoper „Štajerca“ in tudi pri spovedi ljudi vprašajo, ako imajo „Štajerca“. Tudi se je baje zgodilo, da so gospodje duhovniki tistim k spovedi došlim osebam, ki berejo „Štajerca“ sveto odvezo zadržali in da kmetom pravijo, da je „Štajerc“ prepovedan. Mi tedaj našim bralcem v pomirjenje povemo, da branje „Štajerca“ ni prepovedano in da se nikomur odveza zaradi „Štajerca“ zadržati ne sme. Kak časnik ali knjiga je samo takrat prepovedana, ako jo sveti oče v Rimu na takoimenovani „indeks“ postavijo, to se pravi, ako oni v kardinalnem kolegiju izrečejo, da je knjiga ali časnik v listi prepovedanih knjig vpisana. Na tak način se je že veliko tisoč časnikov in knjig prepovedalo, ako so sveto krščansko katoliško vero užalili. „Štajerc“ pa ne žali naše svete vere in tako ga tudi sveti oče nikoli prepovedali ne bodejo. Ako se pa kateri gospod kaplan ali župnik predrzne, komu „Štajerca“ prepovedati ali mu celo zaradi „Štajerca“ ne da odveze, tako stori tisti duhoven velik smrten greh, kajti on si prisvaja pravice, katere samo svetemu očetu pripadajo. Duhovnik ima pravico, komu od slabih časnikov in knjig le odsvetovati, prepovedati ne sme nič, najmanje pa še „Štajerca“, kateri pošteno zastopa koristi kmečkega stanu in niti eno besedo zoper našo krščansko sveto vero ne izreče.

Iz Makolj. Dne 15, avgusta, na dan velike meše zgodilo se je pri nas hudodelstvo. Mizar Franc Širec vračal se je zvečer iz Pečke proti svojemu domu, in

v farovž ter naznani gospodu župniku, da v mrtvašnici duhovi strašijo in morda pomoči iščejo. Gospod župnik, natančen v svoji službi, pokličejo gospoda kaplana, da gredo z mežnarjem pogledat, kaj da to mora biti. Gospoda kaplana slučajno ni bilo doma, zatoraj so se morali gospod župnik odločiti za ta posel. Ker so težko hodili, moral jih je mežnar nositi „štuporamo“ (na ramah). Ko tat v mrtvašnici zapazi bližati se nekaj belega, misleč da prihaja njegov tovariš s teletom, gre nasproti in vpraša; „Kje bova si ga klala?“ Gospod župnik misleč, da sta mežnar in tat zmenjena, da jih ubijeta in župnišče oropata, niso marali delj časa obstati na mežnarjevih ramah, ampak se ga oprostijo in tečejo z mladeniško hitrostjo proti farovžu. Mežnar vdere tudi za njimi in tat misleč, da je tovarišu tele ušlo, mahne še urneje za njima. Tako so se podili do farovža, kjer vderejo gospod župnik v farovž in zapahnejo duri za seboj. Mežnar ostane ves pogubljeni na pragu, in tat videč to pomoto, se vrne držeč za trebuh v mrtvašnico, kjer še sedaj čaka svojega tovariša, ako še ni prinesel teleta.

prišedši domov, vdaril ga je njegov pastir, Franc Salman, kateremu je Širec očim, dvakrat s sekuro po glavi, da se je zgrudil, potem ga je pa še njegova žena Ana Širec tolkla po glavi z motiko. Ko je to pobijanje ponehalo, je prišel Širec k zavesti in se zvelkel vun, kjer so mu ljudje prihiteli na pomoč. Suroveže ima že sodnija pod ključem.

Nenavadno mala Mura. Iz Veržeja nam sporoča naš naročnik, da je bila letos v avgustu pri veržejskem brodu Mura tako mala, da so ljudje hodili preko nje peš. 26. avgusta šel je prek tudi nek berač z leseno nogo, pa si ni niti obleke pomočil.

„Gospodar“ slepar. V vsaki številki „Gospodarja“ bere se sledeče oznanilo:

Veliko denarja

do 1000 K na mesec

lahko zaslužijo osebe vsakega stanu (ko postranski zaslužek). — Natančneje pod „Reell112“ Annoncenbureau E. Kristoffik Innsbruck. Postfach 36.

Mi naše bralce opozarjamo, da se gre tukaj za najnesramnejšo sleparijo, s katero se hoče kmeta spraviti ob denar. — Iz Orešja pri Ptujju pisalo je nekaj oseb v Innsbruck in glej, dobili so po pošti lepi papir, kateri zgleda kakor državni vrednostni papir. Ali ta papir ni vreden enega krajcarja, in kmetje naj bi plačali za to 72 kron na leto! Vsekakor se revnim kmetom obljubuje, da bodejo vsak mesec po enkrat zadeli los, ali to je grda laž; oni ne vidijo od svojih težko pridobljenih kron nikoli nobenega vinarja več. Kmetje toraj pozor. Vrzite vsakega, kdor vam tudi samo povabilo firme Franjo Wojtan-a iz Cüriha prinese čez prag in „Slov. Gospodarja“ za njim, ker on tudi pomaga kmete slepariti.

Dr. Jurtela in dr. Ploj imela sta 1. septembra v Juršincih shod, pri kojem je dr. Jurtela rekel: „Kmet je za poslanca preneumen in ne razume od politike celo nič.“ Tje je došel tudi poročevalec „Štajerca“ in vse popisal, kar so ti razumni doktorji govorili. Tu je gospode popadel strah, če bi to govoričenje prišlo v časnike in poslali so domačega hlapca, da je našemu poročevalcu popisane listine iztrgal in zbežal proč, da bi tako „Štajerc“ nič poročati ne zamogel.

Konsumno društvo v Rečici. Iz Rečice v Savinjski dolini pišejo: Naše uzorno konsumno društvo je dalo vse svoje knjige okrožnemu sodišču celjskemu v pregled. Dne 29. avgusta prišel je namreč preiskovalni sodnik iz Celja z dvema orožnikoma ter z vozom pred štacuno našega konsumnega društva, dal pobrati in naložiti vse knjige v voz in jih odpeljal v Celje. Govori se, da so račune, katere je baje delal uradnik „Gospodarske zveze“ iz Ljubljane, tako imenitno prefrigano sestavili, da najde kazensko sodišče vzroka dovolj, uvesti kazensko razpravo. — Reveži, kmetje, ki so se dali od brezvestnih ljudij zapeljati k osnovanju nepotrebne konsuma!

Kmetijsko društvo v Šent Petru na Goriškem. „Soča“ prijavlja jako zanimiv članek, iz katerega je posneti, da je to klerikalno društvo prišlo na kant. Ko je kaplan Ličan uvidel, da gre njegovo društvo

rakovo pot, in kaže primanjkljaja 2000 se je dal premestiti v Gorico. Društvo je delalo prej kakor je pač šlo in dokler je šlo. Sedaj društvo ne trži več, ustavilo je vsako delovanje, primanklja pa je narasel na 25.000 kron. Tudi štajerskim kmetom sumom teče že voda v grlo, a pri nas se še prikri kolikor je mogoče. No, tudi to prikri vanje ne mogoče dolgo vzdržavati in grmelo in treskalo bo grozno — ti nesrečni kmet pa bodeš prodajal svojo kožo.

Ustreljenega so našli dne 14. p. m. v gozdu na takozvanem Dravskem otoku pri Središču jurista Feliksa Stampfla iz Gradca. Bival je pri svojem strahu dr. Spesiću ter je šel v zabavo na lov. Najbrže ga je ustrelil kak tatinski lovec iz maščevanja.

Pomiloščenje. Viničar Ivan Bratuša — kateremu je porotno sodišče v Mariboru obsodilo na smrt, ker je umoril svojo lastno 12 let staro hčerko, jo razsekal in nekatere kose spekel in snedel — je od cesarja pomiloščen. Najvišje sodišče ga je obsodilo na dosmrtno poostreno ječo.

Od sv. Jurja ob Ščavnici. Našo faro je zadela v tem letu trikratna nesreča po velikih požarih. Društvo sta bila že omenjena, prvi v Dragotincih, drugi v Ženiku, kjer je vdova Marija Kaučič iz svojega poslopja še hotela nekaj rešiti, pa jo je ogenj presilil, da se je tako opekla, da je na 11. dan v groznih bolečinah umrla, njeno poslopje pa je do tal zgorelo, kar ravnno je požarna brambo Jurjovska tako neumoma delovala in s svojim preresnim obnašanjem še nekaj takmarljivo delajočih ljudi pred sodnijsko obravnavo popravila. Sedaj tretjokrat je dne 26. avgusta zopet močno razsajal ogenj ter v Hrabonoškem vrhu uničil tri hiše in eno klet, kamor pa požarnikov ni bilo, ker so menda mislili, da ne dobijo tam toliko prenosnih pasnikov da bi lahko brizgalničine cevi ovili, kateri so čisto zluknjane, da bi pa nove dobili jim je manj skrbr. Bog nas varuj več takih nesreč. Domača

Iz Ormuža. Zadnjokrat smo zopet slavni ormoški „inteligenciji“ malo zakurili, kajti neutegoma je „Slov. Gospodar“ prinesel odgovor na naš dopis. Razvideli smo, da se je nekatera klika zelo jezila, in čudili smo se, da „Slov. Gospodar“ take laži sprejema. Hočemo vrstično za vrstico pojasniti. Dopisun meni, da je sumljivo, da „Štajerc“ še komaj po šestih tednih popiše ormoško šolsko veselico. Stvar je ta. Naš dopis je bil o prvem času pri uredništvu „Štajerca“, ali kdor pride, pred mele in tako smo tudi mi prepadli. „Štajerc“ ima veliko več opravila kakor „Gospodar“ in „Fihposom“ vred in po tem takem lahko ta ali tisti dopis zaostane. Radi bi poznali tiste stariše, ki so zatrdjevali, da se otroci v mestni šoli ničesar ne učijo. Zakaj jih dopisun ne imenuje? To bi bile sicer važne priče ter oprostile barem za en trenutek lažnjivost pri njegovih bralcih. Imenujemo nekatere otroke, ki so predstavljali pri šolski svečanosti spevoigro, da dragi kmetje, ki berete „Štajerca“ razvidite ogromno laž „Slov. Gospodarja“, kateri pravi, da so se te igre samo le nemški otroci vdeležili. Pri veselici sodelovali iz Hardeka: Hrzič Franc, Hinkl August in

Kuharič Tereza; iz Pušinec: Terstenjak Janez, Masten Liza in Masten Roza; iz Vel. Nedelje: Alt Anton, Cvetko Franc, Veselko Martin, Škvorc Cecilija, Cajnko Marija in Masten Barbara; potem Perc Maks iz Pavlovec, Kuharič Matilda iz Lešnice, Vtičar Johan iz Huma, Žalar Jakob iz Brebrovnika, Zorjan Anton iz Loperšic, Zorjan Jakob iz Krčovin in Kos Marija iz Križovljan. Dopisun graja tudi obnašanje naše mladine. Že od nekdaj se nahajajo med otroci razni elementi, nekateri so mirni in tihi, drugi zopet živi in divji. In da bi ravno šolarji ormoške mestne šole bili najugodnejši, to ni res. Nekateri so magarci na mestni kakor tudi na okolični šoli. Bodimo radi, da so naši otroci zdrave krvi in odkritosrčni in prebrisane glave in nikakoršni lažnjivci in tihotapci, kakor je dopisun „Slov. gospodarja“. Da bi jih mu kdo z bičjakom 25 porubtu našgal, to bi tudi bilo najlepše darilo za njegovo bedasto pisarijo. Dopisun blodi, da se je ormuška nemška šola zidala z nemškimi markami. Kaj to nas briga? Nam je vse jedno, ali je sam nemški kralj ali pokojni Milan Obrenovič ali celo zloglasen lord Kitchener iz transvalskih rudorovov poslal zlato za mestno šolo, samo da nam ni bilo treba v žepe segati. Ali varčno ravnanje s kmetskim denarjem, to ni narada naših voditeljev. Njih geslo je vedno: Plačaj kmet, če ne moreš potem pa prideš na boben! Germanizirati hoče ormuška mestna šola, kaže dalje „Slov. gospodar“. Mi nismo nikakor naklonjeni, se dati germanizirati in to tudi nikdo od nas ne zahteva. Mi hočemo samo, da se naša mladina učí nemški jezik in ormuški Nemci želijo, da se v njihovi otroci učijo tudi slovenski. Zategadelj se bo v drugem šolskem letu na mestni šoli tudi gojil slovenski jezik. V prvem letu je to zaradi raznih ovir ni bilo mogoče. Dopisun tudi taji, da bi milostljivi knezoškof ob priliki letošne sv. birme pohvalili otroke nemške šole. Gospod knezoškof so gospodu kaplanu naročili, da naj vodstvu mestne šole zaradi napredkov, katere so opazovali pri izpraševanju učencev, izroči njihovo posebno zahvalo. Gospod kaplan St. Dostal je to tudi storil, kar se gotovo ne bi zgodilo, če to ne bi bila prava istina. Kajti naš kaplan tudi ni iskren prijatelj nemške šole. To svedoči, ker je enkrat pri spovedi v bolnišnici nemškega viteškega reda neki slovenski materi, katera pošilja svoje otroke v nemško šolo, ni zamogel podeliti oprostjenja, ker mu uboga ni hotela obljubiti, da pošlje prihodnjic otroke v okolično šolo. To vendar ni lepo, da se spovednica rabi za posvetne nacionalne politične namene. In če gosp. kaplan St. Dostal v šoli vpraša: „Kaj je ponos slovenskega otroka? in zahteva odgovor: „Njegov ponos je, da obiskuje slovensko šolo“, menimo, da ta reč tudi ne sliši v šoli in celo ne veronauk, v katerem bi se otrok moral samo vaditi v ljubezni do Boga in svojega bližnjega. Ako gospod kaplan misli, da dobro ravna, se moti in mi ga ne moremo več spoštovati. V začetku omenjenega dopisa v „Slov. gospodarju“ želi dopisun prijatelju „Štajerca“, da bi mu Bog naj grehe odpustil. Mislim si, da bi škribentu „Slov. gospodarja“ zaradi

take grde in lažnjive pisarije tudi bilo treba iti takoj k spovedi. Gospod kaplan St. Dostal se znabiti v tem slučaju oprostjenja grehov nebi odpovedal in to vse in majorem Deigloriam. Ker smo zdaj vse pretehtali, smo zavedni, da se „Slov. gospodarju“ ni posrečilo, „Štajerca“ na laž postaviti. Zelo nas veseli, da dopisun štorijo od našega blaženega Hanza ni opovrgel. To mu tudi pač vendar ni bilo mogoče in to ostane resnica. Na svidenje!

Kako v Vutomarcih s strojem mlatijo. Gospodar, vesel mož, ki rad zapoje: „En hribček bom kupil, bom trte sadil, prijatelj povabil še sam ga bom pil,“ si je najel čvrste fante, da so mu strojarili pšenico. Mi fantje smo se že prej veselili tega dneva, da bomo s tem možem skupaj pili, peli in vriskali. Tudi njegova ljubezniva žena se je že veselila tega dneva, ker jo je obiskala njena izobražena mati, da sta skupaj gibanice pekli, ter se tudi zmenili, kako bodeta moža s svojimi kačjimi jeziki pikali. Do južne sta se toliko dogovorili, da je začelo grometi in treskati. Za južino pa nam je postregla dobra žena z veliko skledo kisline, katero je gospodar v glavo dobil, da bi mu lasje ostali lepo ležeči, ker mu jih je žena z grabljami počesala. Predno je moža pošteno počesala, je porabila dvoje grabelj. Ko se bile grablje polomljene, popade jaka (čvrsta) žena senske vile, da bi postavila moža na drugo stran plota. A mož ni ostal na vilah, ker so imele roge zlomljene. Fantje premislite dobro, preden stopite pod oblast žene.

Eden izmed mlatičev.

Zgodila skoro strašna nesreča. Na gornjem Hajdinu pri Ptuju zgodila se je pred kratkim pri nekem kmetu skoraj strašna nesreča. Bil je vroč popoldanski dan. Solnce je sipalo svoje žareče žarke na razgreto zemljo. Le lahek vetrič se je gibal po zraku, ter nekoliko palajšaval hudo vročino. Tihi vaški mir je plul nad hišami in povsod je vladala na videz tihota. Okoli stanovanja gori omenjenega, kmeta ni bilo videti ne slišati nobene žive duše. Gospodar in gospodinja sta popila nekoliko sladkega vinca, in zato jima je bolj dišalo spanje kakor delo. Otroci so bili v hlevu, ter so mirno sedeli okrog drugega, globoko zamaknjeni v svoje igre. Črez nekaj časa pribeži manjši otrok iz hleva k materi, in jo nagovori z besedami: „Mati dajte kruha, v štali pa gori.“ Kakor blisk planeta oba v hlev, da bi pogasila ogenj, čegar plamen je že plahutel črez duri, ter tudi rešila živino strašnega pogina. Z pomočjo sosedov in z nepopisno hrabrostjo gospodarja, kateri je z golima rokama tlačil gorečo steljo, se jim je posrečilo, da se ni prijel ogenj slamnate strehe. Ko bi se bilo to zgodilo, bi bila nevarnost zelo velika, kajti ogenj ne bi bil upepelil samo sosednjih hiš, ampak bi utegnil še celo na Spodnjem Hajdinu škodovati, ker je pihal južni veter. A k sreči se ni nič zgodilo, pač pa trpi gospodar strašne bolečine, ker ima — obe roki ožgani.

Iz Dornave. Dne 11. avgusta imeli smo v naši prijazni vasi prelepo domačo slavnost, kakoršne že 30 let nismo doživeli. Bogoslovec Janez Arnuš, sin kmečkih starišev Ane in Mihaela Arnuš, daroval je

ta dan sveto mešo v okoličanski farni cerkvi v Ptuj. Napravili smo na domači trati pri slavljenčevi rojstni hiši iz zelenega vejevja veliko ozaljšano uto, pred katero smo pri vходу na trato postavili z lepim krščanskim napisom imeniten slavolok. Došli od svete meše na dom novomašnika, zbralo se je nas čez dvesto povabljenih gostov, domačih in iz bližnjih vasij. Srca so se nam radosti topila, ko smo med milim zvonjenjem, veselo godbo in krepkim pokanjem topičev gledali na veličasten sprevod in na srečnega novega dušnega pastirja. Na triintridesetih vozovih pripeljali smo se na slavnosten prostor razen družih gostov s štiriinpetdesetimi družicami, petimi bogoslovci in dvema gosp. duhovnikoma iz Ptuj. Gospodje godci od Sv. Urbana nas so s svojo vrlo izvežbano godbo izvrstno zabavali, drugi gospodje pa napivali krasne napitnice. Na večer posetila sta nas še gg. poslanca dr. Ploj in dr. Rosina. Res, ta dan, naš dan, bodemo ohranili v najlepšem spominu. Gospodu novomešniku, ki sedaj pase svoje ovčiče pri Sv. Mohorju na Koroškem, zakličemo urnebesni „Živeli!“ Blagor mu, kogar spoštuje njegova čreda, njega vodi roka božje previdnosti.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Dragi čitatelj „Štajerca“! Čudno se ti menda zdi, da tudi od nas enkrat kaj slišiš, menda se ti zdi, da je pri nas vse zaspano, a temu ni tako. Tudi pri nas smo se začeli mi kmetje buditi in dramiti; nikdar še ni bilo toliko navdušenja med nami, kakor ravno zdaj, ko je začel izhajati „Štajerc“. Noben list ni imel toliko naročnikov med nami, kakor ravno „Štajerc“. Mi smo spoznali, da nas on zagovarja, govori odkrito resnico in se ne ustraši nobenega, tudi „Fihposa“ ne. O, da bi le vsi kmetje spoznali, da je on edini list, kateri se v resnici poteguje za nas kmete. Res me iz srca veseli, ko vidim vsako drugo nedeljo na pošti toliko iztisov „Štajerca“ in se na primer jurjevska, galuška, kra-ljevska in naša terbegovska občina odlikujejo med drugimi. Posebno v naši terbegovski občini je čuda, ker imamo hudega nasprotnika, kateri nas hoče s tistim „Gospodarčkom“ in z njegovim „Fihposom“ prisiliti; hudo se jezi in škodeželjno pogleduje, ko vidi v nedeljo toliko iztisov „Štajerca“ na pošti, ker se on mora s svojim „Fihposom“ skrivati, tudi mu ga nikdo noče odvzeti. Rad bi nam že vsem zapovedal in se v vse reči vtikuje, ktere ga nič ne brigajo. On misli, ako je načelnik požarne brambe, da je Bog zna kaj — saj jo ima pa tudi v redu, se je videlo že mnogokrat, posebno pa pri požarih v Dragotincih in Ženiku. Možstvo je neizvežbano (koliko ga namreč je), orodje z brizgalno vred pokvarjeno. Saj ni čuda, da so ljudje bili toliko ogorčeni na požarnike. Pod prejšnim poveljstvom g. Vaupotiča in Brumena je bilo vse drugače; možstvo, sami pošteni, neustrašeni, dobro izvežbani možaki, kateri se niso bali požarov, (kakor sedanji, ki se niti ne upajo blizu ognja). Vse je bilo v najlepšem redu; ako je kje nastal požar, so bili hitro na mestu nesreče. Sedanji načelnik g. Čagran in njegov skrivni kumič Košar se sivim čopičem pod nosom, pa to nič ni, saj je

slikar, tedaj znata načelovati. Iz tega tedaj lahko spoznaš dragi čitatelj, kaki narodni možje so „Fihposoci“, kateri hodijo po slani za rozinami in lojem; seveda rozine so okusne, ali po njih strašno rabi trebuh boli. Tako se bo tudi tebi, ljubi Čagran, ne dalje godilo, ako se ne boš prej spametoval in od odprl, da boš sam na rozinah obsedel. Zadosti se je zavedamo in napredujemo, da nas ni tako lahko premotiti, posebno od takega si mi ne bomo dali ukazovati. Zastonj si tedaj prizadevaš, tega „Fihposoca“ med nami razširiti, to ti rečem jaz: Zaveden kmetič.

Nenavaden dogodek. Pri Jakobu Repič v Dragotinci je skotila telica troje telet, (bikecev) ki so vsi zdravi in čvrsti.

En ljubi advokat. Gospod doktor Brumen še nima dosti, in nam zopet pošlje sledeči popravek: „Sklicevaje se na § 19. tis. zakona zahtevam, da se ozirom na Vaš dopis, priobčen pod zaglavjem „Ljubi advokat“ šte. 17 Vašega lista z dne 25. avgusta 1901. ponatisne z istimi črkami in na istem mestu sledeči popravek: Ni res, da mene jezi, da ste se zavzeli za kmeta in ga varovali proti „švindlariji“ gospoda advokata. Ni res, da je „Slov. Gospodar“ izpustil par besed, iz izjave; ni res, da „Gospodar“ in jaz skupno delujeva, da bi ubogi ženi Mesarič še več stroškov povzročila. Res pa je, da mi „Slov. Gospodar“ v dopisu z dne 7. avgusta 1901. potrди, da je besedilo inserata taisto, kakor ga je upravništvo dobilo od g. Repa. Ni res, da se je izjava določila vsled pobotanja. Res pa je, da je besedilo izjave taisto kakoršnega sem jaz v imenu Rosalije Kodrič zahteval in kakoršno je tudi okrajno sodišče v Ptuj pri obravnavi vršivše se dne 20. junija 1901 kot primerno spoznalo. Ni res, da sem jaz ko je prišel Mesarič k meni, da bi mi plačal svoj dolg, rekel: „Ljubi prijatelj sodišče se je zmotilo, Ti moraš plačati 39 K 36 h“. Res pa je, da mi je plačal Mesarič Miha v dveh obrokih skupaj 39 K 16 v. pri kateri priliki je on in sicer dne 8. julija t. l. izjavil, da je po g. Alojz-u Repa na Gor. poslal izjavo v „Slov. gospodar“ in da je on Mesarič Miha plačal njemu Alojzu Repa za to delo 2 K. Res je tudi, da se je Mesarič Miha pri istej priliki zavezal meni poslati poštno potrdilo v tej pošiljatvi do 15. julija t. l. sicer bi bil prisiljen, eksekucijski predlog proti Jeri Mesarič vložiti. Res je nadalje, da Miha Mesarič te svoje obljube ni držal in izpolnil. Res je tudi, da jaz vzlic temu nisem vložil 15. julija t. l. eksekucijskega predloga marveč sem se obrnil na uredništvo „Slov. Gospodarja“ zahtevajoč, da naj mi pošlje en iztis tistega lista, v katerem je od Alojzija Repa v imenu Jere Mesarič poslana izjava ponatisnjena, da bom jo mogel primerjati z vsebino razzodbe. Ko sem se prepričal, da se izjava ne strinja z vsebino razzodbe, pisal sem ročno svoji stranki, naj izjavi, ali je s skrčeno izjavo zadovoljna ali ne. Iz tega se razvidi, da se o kakem „švindlu“ ali o kaki slepariji na moji strani ne more govoriti. Konečno tudi ni res, da bi si jaz nič več priračuniti ne smel, kajti vsi stroški, ki so nastali vsled skrčenja in predruženja izjave zadenejo Jero Mesarič oziroma tisto osebo, ki se je

na nepoklicani način v to zadevo mešala in se zato celo honorirati dala. Ptuj, dne 25. avgusta 1901. Dr. Anton Brumen odvetnik.

I z j a v a :

Vse kar gospod dr. Brumen v svojem popravku piše, je čisto neresnično in samo v ta namen iznajdeno, da bi svojo nedostojno počenjanje opravičil. Jaz sem ono častno izjavo natančno takšno „Gospodarju“ poslal, kakoršno je sodišče v obsodbi določilo. Dr. Brumen torej nima nobene pravice, dalje denar od Mesariča zahtevati. Ptuj, dne 3. avgusta 1901. Alojz Repa, posestnik, občinski odbornik na Ptujski Gori in uradnik pri „Štajercu“. — No, sedaj pa še neko drugo povest o dr. Brumenu. V letu 1893 so štirje fantje v gostilni gospoda Lovrenca Šijaneca pri Sv. Duhu okraja gorjeradgonskega vse steklenice in šipe zbili in vsled tega bila sta dva fanta istega leta obsojena na povračilo 32 goldinarjev. Leta 1896 zvedelo se je še za dva fanta kot vdeleženca in obsojena sta bila od 32 gold. plačati 6 gold. Eden teh fantov, Valentin Lovrec, plačal je leta 1894 krčmarju Šijanecu ves znesek od 32 goldinarjev, potem si pa vzel za svojega zastopnika dr. Brumena, kateri je proti vsaki pravici in postavi od Franceta Roškarja, kateri je imel plačati samo 3 gld., pa izterjal celi znesek s šestletnimi obrestmi in stroški, ker mu je dr. Brumen obljubil, da bode polovico tega denarja od Franceta Čuča izterjal, kateri je tudi samo 3 gld. bil plačati dolžan. Leta 1901 v juliju je tedaj dr. Brumen neopravičeno tožil Čuča, da ima plačati 40 kron. Seveda bil je Čuč obsojen na plačilo samo treh gld., Roškar pa na 54 kron stroškov. Tako je ubogi Roškar, od gospoda dr. Brumena v zmoto zapeljan, skupaj 126 kron več plačal, kakor je bil zavezan. Vidiš ljubi dohtar Brumen, tudi to je švindeln in tudi to je kmečko konjederstvo.

Iz Vranskega. V nedeljo 25. p. m. rano zjutraj so digali kolesarji, težko obloženi s plakati, po vseh vaseh vranskega okraja in pritiskali jih na vse vogale in plote, da je bilo veselje. — Ko smo zjutraj k maši šli, brali smo na tistih plakatih, da se bode tisti dan popoldne v Grajski vasi vršilo zborovanje in ustanovitev kmetskega društva za vranski okraj. Res je, da bi tudi pri nas kakor v Šmarjah in drugod ustanovitev takega društva z veseljem pozdravili ali tukaj se nas je nezaupljivost lotila, ko smo zapazili, med ustanovitelji eno osebo, katera ni kmet, ampak kmečki neprijatelj. Ob določeni uri zbralo se je pri gospodu Raku nekaj kmetov, seveda polni zaupanja na pričakujočega govornika, tudi vranskega kramarja smo pričakovali, da pride pomagat ali ni ga bilo, sam Bog zna zakaj. Dva gospoda iz Vranske sta se tudi seveda samo kot gosta k nam pridružila in radovedno povpraševala, kaj to vse pomeni, na oder kazajoč in neki kmet, ki je ravno „Štajerca“ prebiral njima odgovori: „Apatov pob bo nekaj govoru“. Radovedneža sta s tem svojo zvedela, mi pa smo željno čakali in poslušali, konečno pa do prepričanja prišli, do ustanovitelji takih društev bi

naj bili kmetje, ne pa fantje takega kalibra in sramota bi bila za nas kmete, če bi med seboj ne našli kmeta, kateri bi se na svoje noge postavil, kakor se ta fant zna, od katerega dobro vemo, da v gospodarskih rečeh nič ne razume in od njega nič pričakovati ne moremo.

Kmet, ki je zraven poslušal, **Klerikalci oskrunili cerkev.** Čujte in strmite! V nedeljo dne 10. p. m. je bilo pri podružnici sv. Ožbolta na Ponikvi žegnanje. Župnik je kot cerkveni in politični glavar svoje fare dal nekemu gostilničarju dovoljenje za „Buschenschank“ in popivalo in popevalo se je pred cerkvijo, da je bilo veselje. Spilo se je 80 sodčkov piva. Župnik in kaplan sta neki plačala dva sodčka piva za svoje pristaše v hlačah in kijkljah. Le ti so se napili in ko je pobožno ljudstvo odšlo, šli so pijani možki z ženskami zred v cerkev, kjer je neki urar igral na orglje poskočne in okrogle. Pijani tretjeredniki in tretjerednice so se začele v cerkvi vrzeti, nekateri so peli klafarske pesmi in vriskali, metali klobuke v svetnike in svetnice na oltarjih, fantje so mečkali dekleta in jeden je celo hotel ugasniti „večno luč“ pred oltarjem pa je padel na nos. Mežnar si jih ni upal spoditi iz cerkve, ker so v njegovi sobi popred pili in se je jokal nad takim početjem. Nekdo, ki je vse to videl je rekel drugi dan: „Bilo je svinjsko.“ Bog obvari, da bi bili kaj takega storili takozvani „liberalci“. Križali bi jih. Toda ljudje, ki zahajajo v forovž, smejo vse storiti in nihče njim ne reče, da so brezverci. To pohujšanje je prišlo iz farovža. Župnik in kaplan sta zagovornika vseh tistih, ki so v nedeljo oskrunili cerkev sv. Ožbolta in vsi ti najdejo kot polnokrvni klerikalci zaslonbo v farovžu. Saj so skoraj ravno ti oskrunitelji o predpustu priredili ples in maškerado v farovžu pod pokroviteljstvom farovških gospodov in hlapcev.

Zunanje novice.

Junaštvo psa. Grajščak G. na Nemškem blizu reke Marna je daroval svojemn logarju velikega angleškega psa. Ker pa je logar ž njim surovo ravnal, ubežal mu je večkrat, tako da je naposled sklenil, da psa potopi v Marno. Privezal mu je okoli vrata kamen, ter ga je pahnil v vodo. Pes pa je pogriznil vrstico in tako je splaval zopet na površje. Toda surovež ga je vdaril z veslom po glavi, da se je voda od krvi porudečila. Vkljub temu je plaval pes zopet k čolnu, od katerega ga je hotel divjak iznova odpoditi z veslom. Toda logar je izgubil ravnotežje, štrbunknil je v vodo, v kateri bi bil gotovo poginil, ako bi ga pes ne bil prijel za obleko ter privlekel k bregu.

Ljubavna drama. Na železničnem mostu mej Novim Sadom in Petrovaradinom se je doigrala nedavno strašna ljubezenska drama. Desetnik Joca Gjukić je namreč začel pred kratkim časom ljubezensko razmerje z neko Angelo Persić. Toda Joca Gjukić je ljubil izpremembo, zato se je kmalu naveličal svoje ljubice; ostavil jo je ter poiskal — drugo. Zaman so bile vse Angjeline prošnje, Gjukić se ni več zmenil zanjo.